

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 1.

V Ljubljani, v sredo 5. januarja 1898.

Letnik III.

„Slovenski List“ izhaja v sredo in soboto. Naročnina je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 5 novč. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, Gradišče štev. 15. Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

Kranjski deželni zbor.

I.

Sredi tega meseca snide se deželni zbor kranjski na zasedanje, katero je bil pričel z jedno sejo koncem ravnokar prošlega leta. Snovi za obravnavanje bode imel dosti, ako se bode bavil samo s stvarmi, katere je lansko in predlansko leto obravnaval, a ne še dovršil.

Navedemo samo najvažnejše reči iz lanskega zasedanja, kakor so: komasacija ali zlaganje zemljišč, deželno skladišče, kmetijsko kemično poskuševališče, mirovna sodišča, statistični birô in volilna preosnova za deželni zbor. To je lepa vrsta započetih podjetij, katera čakajo izvršitve, in mi bi svetovali, da deželni zbor ne sklepaj o nadaljnjih predlogih, dokler ni izvel ravnokar navedenih.

Deželnemu odboru se je naročilo, da o vseh teh predlogih poroča v prihodnjem, to je letošnjem zasedanju, in poda potrebni statistični material, da deželni zbor more kaj konkretnega v uresničenje navedenih predlogov ukreniti.

Deželnemu odboru se je naložila precejšna naloga, to je res, vprašanje je samo, je li deželni odbor izvršil stavljenja mu naročila dež. zbora. Da so nekateri glede hitrosti poslovanja deželnega odbora postali skeptiki, je skoraj opravičeno, kajti predlog iz predlanskega zasedanja glede deželne zavarovalnice gre počasi, prav po polzevo, proti svoji izvršitvi. V lanskem zasedanju je bilo o tej stvari jako malo govora in, ako smemo verjeti besedam g. dež. odbornika dr. Tavčarja, bode trajalo najmanj še deset let, predno dobimo dež. zavarovalnico. Tako je trdil dr. Tavčar v mestnem svetu ljubljanskem, ko je šlo za zavarovanje mestnih poslopij. Mi mislimo, da je ta trditev nekoliko pretirana in da dobimo prej deželno zavarovalnico, kajti želja po nji je obča, potreba tudi, in ako je na Nižje-

Avstrijskem trpelo samo dve leti, da se je stavlil predlog in zavarovalnica zasnovala, tedaj mislimo, da bomo vsaj v štirih, petih letih prišli mi do zavarovalnice kot deželnega podjetja. Sicer pa spregovorimo o tej važni zadevi še pozneje.

Deželni odbor ni sklical enquete glede deželnega skladišča v Ljubljani, kakor mu je bilo naročeno. V tem slučaju se dež. odbor ni držal sklepa zbornice, a neumevno je, zakaj da ne, ko bi sklicanje take enquete ne dalo nepremagljivega posla, in deželni poslanec grof Barbo, ki je stavlil predlog, bi bil šel deželnemu odboru brezdvomno s svetom in dejanjem na roko.

Tudi glede drugih, zgoraj navedenih predlogov ima deželni odbor jasna naročila. V koliko jih je izvršil, oziroma ni izvršil, zvedeli bomo iz poročila deželnega odbora, in tedaj si bomo usodili spregovoriti še dve, tri besede o tej stvari, in slavni deželni odbor nam gotovo ne bode zameril, da bomo vršili tudi v tem oziru svojo časnikarsko dolžnost.

Najvažnejše stvari pa, ki se imajo izvršiti, oziroma započeti v prihodnjem zasedanju, pa so po našem mnenju: volilna preosnova, deželna zavarovalnica zoper elementarne nezgode in sprava slovenskih poslancev, in o teh stvareh se nam zdi potrebno izpregovoriti nekoliko več.

Volilna preosnova. Predlog o volilni preosnovi je že položil na mizo deželne zbornice deželni odbor. A kakšen je ta predlog? To je tisti predlog, kateri je bil že lansko leto v obravnavi in ki govori, da se daj volilcem v kmetijskih občinah direktna in tajna volilna pravica, katero imajo že volilci mest in trgov. To je vsa predloga o volilni reformi.

Mi smo prijatelji politične svobode, zato bi želeli, da deželni zbor ne sprejmi samo te predloge, katero najde iz lanskega zasedanja, temveč naj gre še dalje, naj priklopi obstoječim

štirim kurijam deželne zbornice še peto. Take predloge so stavlili že v tem zasedanju v nekaterih deželnih zborih in ni dvoma, da bodo to volilno reformo izvršili. Pričakujemo pri nas to tem bolj, ker sedi v deželni zbornici baron Schwegel, ki je gotovo mož politične svobode, drugače bi se ne vezala z njim stranka političnih in duševnih svobodnjakov slovenskih. Pričakujemo to tudi od dež. poslanca Hribarja, ki je svoj čas igral ulogo slovenskega demokrata. Glede dr. Tavčarja pa smo nekoliko skeptični, da bi on se ogrel za peto kurijo, za zastopstvo najširših slojev naroda, ker smo brali pred kratkim v njegovem listu, „Slov. Narodu“, ki se sicer baha, da zastopa politično svobodo, a je v kljub temu pred par tedni na prvi strani besedičil, da se ni ogrevati za peto kurijo v deželnih zborih, ker so poslanci iz te kurije prirejali v državni zbornici nečuvane škandale. Tako! Tedaj zaradi žida Bernerja in Verkaufa naj bodo kaznovani tudi naši slovenski delavci, da se jim še nadalje zabranjuje vhod v postavodajalne zastope? Ne, to se ne bode zgodilo v kljub mogočnosti „Slov. Naroda“.

Ako sede v deželni zbornici poslanci ljudstva, a ne poslanci strank, potem ni dvoma, da ne bode ostalo pri tej malenkostni reformi, ki leži sedaj na mizi deželne zbornice, in poslanci bodo, ne glede na strankarsko korist, razširili volilno pravico za deželni zbor po analogiji državne zbornice še v tem zasedanju. In tudi politično modro ni, čakati toliko časa na preosnovo volilne pravice, da bodo brezpravne mase poslance v to prisilile.

Iz strankarskih ozirov je morebiti modro, držati se dosedanjega volilnega reda, a narodni poslanec glej le na to, kar je ljudstvu, ne pa na to, kar je stranki v korist, in ljudstvu koristiti hočejo vendar slovenski deželni poslanci kranjski. M.

Spomini na Galicijo.

Piše Vasilij Demkov.

(Nadaljevanje.)

Za ogled Budapešte preostajal mi je jeden popoldan. Da se v tako kratkem času ne da dosti ogledati v svetovnem mestu, to lahko vsak presodi. Zato bodem o mestu izgubil samo par besed. Ko bi imel kakšnega „voditelja“ ali Baedekerja pri roci, potem sevé da bi se dalo povedati marsikaj, kaj vse sem si ogledal ta kratki popoldan, in cenjeni bralci bi se celo čudili, kako sem podkovan v zgodovini budapeštanskih znamenitosti. No, pa ker nimam teh „pomočkov“, moram se držati le na svojih nogah.

Iz centralnega hotela vzel sem pot pod noge v smeri proti Andrassyjevi cesti. Življenje na ulicah v Budapešti je slično onemu v drugih velikih mestih. Neprestano vrvenje ljudij po trotoarjih, drdranje ponosnih kočij in težkih prevaževalnih voz, vmes pa žvenkljanje konjke, vse to je videti v Pešti, kakor drugod po večjih mestih, in ni me presenetilo, ker tega sem pričakoval v mestu, ki šteje pol milijona prebivalcev. Kar je name delalo nov vtis, bili so napisi pri prodajalnah in gostilnah. Ti napisi so v kričečih, največ rudečih barvah. Najbornejša, najumazaneja prodajalna ima velike napise, in zdi se mi, da

čim slabše blago se ponuja, tem večja reklama se dela z napisi.

Takih reklamnih napisov ne poznamo pri nas, dasi se našim trgovcem tudi ne more očitati, da s svojimi izložbami in tudi na drug način ne razumejo delati za svojo kupčijo. Sicer pa taki živi in kričeči napisi utrudijo oko in niso nikakor ukusni. Ljubljanci bi se gotovo muzali takemu ukusu, ko bi kakšna gostilna pri nas napravila kazalo s poldrugimeter velikim vrčkom, in vendar takih in podobnih kazal vidiš vse polno v Budapešti. Pa motil bi se, kdor bi trdil, da je to budapeštanska posebnost. To sem pozneje opazoval tudi v malem gnezdu Munkacsyju na gornjem Ogerskem, kamor sem proti svojemu namenu zašel, kakor tudi v galicijskih mestih. Ta reklama je iznajdba židovskih trgovcev. Da se pa ta posebnost takó očitno kaže v ogerski prestolnici, ni čudo, ker je to mesto z ozirom na trgovino skoraj izključno židovska naselbina. Dunajski antisemiti so Budapešti celo dali hudomušno ime — Judapest. Na tem je vsekako nekoliko resnice, kajti mestni zastop peštanski ima v svoji sredi vsaj dobro tretjino mestnih očetov iz rodu Abrahamovega. Pa naj je temu kakorkoli, moj čas je bil prekratek, da bi delal študije o ogerskem židovstvu.

Bilo je nekako ob treh dopoldne, ko sem dospel na Andrassyjevo cesto in hodeč po njej

bil sem ves očaran od razkošnosti, ki je tu nakupičena. Najlepše palače, imenitne prodajalnice, kavarne in gostilne vrste se druga za drugo. Po trotoarjih drvi se ljudstva kakor mravelj na mravljišču, po vozni cesti pa drdrajo v nepretrgani vrsti razkošne ekvipaže in drugi vozovi. Jedino, kar pogrešaš, je konjka. Te tukaj na tej cesti ni. Pred dvema letoma so jo odpravili, ker je ovirala promet. Nadomestili so jo s podzemno električno železnico.

Izmed krasnih naprav na pol ure dolgi Andrassyjevi cesti je nedvomno najrazkošnejša naprava Caférestaurant, nazvana Etablissement Drechsler.

Celo na dunajskem Ringu zaman iščeš para. Ta lepota je zvalila tudi mene, da sem se tam nekoliko okrepčal in odpočil.

Pa ni mi kazalo dosti časa izgubljati, ker sem se bil namenil, ogledati zidanja, ki so preostala od peštanske milenijske razstave. Po kratkem odmoru v restavrantu sem bil zopet na nogah, vsedel sem se na bližnji električni tramvaj ter se odpeljal v mestni log.

Peštanski mestni log, kjer se je vršilo tisočletno slavlje ogerske države z razstavo, bil je še do časa pred razstavo precej zapuščen. Od časa razstave pa se ta kraj lepša in prireja za krasno sprehajališče. Po nekod so že sedaj vabljivi nasadi in peštansko mestno vrtnarstvo

Izvirni dopisi.

Iz Železnikov, 2. januarja. — Nihče ne bode rad verjel, da pri nas v trdo in pristno slovenskem kraju bohotno cvete tista nemškutarija, o kateri pravijo, da je še ostanek stare šole. In vendar je tako. Na cesti in po gostilnah se pri nas čuje časih veliko preveč nemščine. To izvira odtod, ker Slovenci rajši, kakor domače, čitamo in podpiramo tuje, nam sovražne liste, zlasti „Tagespost“, „Laib. Zeitung“, „Neuigkeits-Weltblatt“, „Interessantes Blatt“ itd. Ko bi bilo nemško časopisje pisano vsaj v duhu nam nekoliko prijaznem, ali pa, ko bi bili ti listi res temeljito urejevani, da bi se izobražen človek lahko kaj učil iz njih, naj bi že bilo, a sramota je, da Slovenec, če le nemški zna, tako rad vzame v roko nemško-liberalne židovske liste. Prav bi bilo, ako bi se zjedini slovenska dnevnikarja v jeden velik, zjutraj izhajajoči časnik. Potem bi smeli vsakogar, kdor bi si še naročal nemške liste, postaviti na sramotni oder pred vsem narodom. Naše razmere zahtevajo odločnosti v vsakem, najbolj pa v narodnem oziru. Tu ni treba nobenega cincanja in obotavljanja! Mož bodi mož na svojem mestu! — Če pa naročamo nam zoperne liste, je to ravno tako, kakor da bi sami sebe bili po ustih, ker s tem sebi v škodo podpiramo tuj napredek. Komur slovenski listi ne zadostujejo in ne more čitati časnikov v drugih slovanskih jezikih, naj si oskrbi namesto „Laibacherice“ in „Tagesposte“ izvrstno praško „Politik“, ki se šteje med velike, kaj zanimljive liste. Nadejam se, da bodo te besede dosegle uspeh, da se pri nas odpravi čisto nepotrebna nemškutarija!

Ob Sočinih bregovih, 3. januarja. Dne 16. decembra je g. Shejbal, rodom Čeh, zapustil Ponikve in se preselil na Kal na Kanalskem. Kako so ga Ponikevci ljubili, pokazalo se je ob slovesu. Na Ponikvah je bil štiri leta. V tem kratkem času je veliko storil pri cerkvi in farovžu. Svojim vernim ovčicam je bil vesten pastir, duhovnim sosedom zvest tovariš. Bog ž njim! — Dne 23. decembra je prišel na njegovo mesto g. Kodermac, beneški Slovenec, ki je bil vikarij na Trnovem pri Kobaridu. — Dne 27. decembra je Lenassi iz Solkana začel plaviti drva po Idrijci in Bači. Prilčno 3000 sežnjev drv leži zdaj na vodi. Pri tem plavu bo srečnejši, nego li pri prvem. Žalostno je, da gozdi ginevajo in da za drva skupljeni denar malo izda pri naših kmetih. K sreči, da tolminsko glavarstvo strogo postopa in ne pusti lahkomišljenosti pri gozdih. — Imamo lepe dneve. Po dolinah ni več snega. Tudi o kužnih boleznih ni slišati. — Ako še to povem, da finančne oblasti v nemškem jeziku spisujejo zglasilne liste za kuhanje žganje, vsled

česar se je pripetilo, da so bili nekateri kmetje kaznovani, ker niso razumeli jezika, spolnil sem kot novičar svojo dolžnost.

Iz Celja, 2. januarja. O celjskih razmerah smo prejeli dopis, katerega v korist dobri stvari priobčujemo. „Lepa je bila prej velika dvorana „Narodnega Doma“ v Celju, a še lepša je sedaj, ko je razsvetljena z jasno Auerjevo lučjo. Te lične Auerjeve svetilke je vsled naročila „Posojilnice“ napravil za „Narodni Dom“ lastnik kavarne „Mercur“ v Celju, oni, ki je Slovincem prepovedal v svoji kavarni slovenski govoriti; v dobrem spominu ima tega gospoda g. Drenik v Ljubljani. Žalostna resnica: g. Arldt je vtaknil lepo število slovenskih stotakov v žep, da bode ž njimi plačeval svoje „venbacikeljne“ za Slovence. Tako se v Celju izvaja geslo: „Svoji k svojim!“ — Neki državni poslanec še vedno kupuje za lastne in cerkvene potrebščine pri Balantovem Lojzelnu. Opominjali smo ga že, pa ne pomaga nič. Lojzel mu pošilja račune s svojo firmo, tako da dobro ve, kje da se vse kupuje. Zato pa rase Lojzelnu trebušček od dne do dne bolj. „Svoji k svojim!“ — V Celju imamo fotografa Slovenca. Prosil je svoječasno, da bi smel v „Narodnem Domu“ obesiti svoj reklamni karton, ki bi bil samoslovenski. On ni dobil odgovora. Pač pa sta v gostilni dva kartona slovenskih obrtnikov: jeden samonemški, jeden nemškoslovenski. — Neka narodna dama je v tukajšnji prodajalnici naravnost agitovala za nemškega fotografa M. Lenza. Lenz, to je tisti fotograf, ki je za časa volitev stal od osmih zjutraj do dveh popoldan na volišču in agitoval za dr. Pommerja in proti njenemu soprogu. „Svoji k svojim!“ — „Narodni Dom“. Kaj naj si človek pri tem misli? Hišo čiste in neskaljene narodnosti. § 1. hišnega reda prosi, da naj se v čitalničnih prostorih govori slovenski. Mi pravimo, da je škoda, ker se ni določila prav občutna globa za krivce proti tej točki. Čitalnica bi bila kmalu bogatejša, kakor „Posojilnica“ — od samih glob. Da, to nemškutarjenje! Povsod se sliši naše gospode nemški govoriti, potem pa hočejo, da napredujemo. „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.“ — Ob petkih se včasih bere v neki prodajalni v „Narodnem Domu“ v nemškem jeziku napis, da se dobivajo tam v postnih dnevih sveži fogaši. Svoječasno je bil nad isto trgovino samonemški napis, ki je napovedoval, da je tam „Lieferungsstelle“ za potrebščine vojakov. To je bilo za časa manevrov. „Vahtarici“ in Balantovemu Lojzelnu se je to grozno dobro zdelo. — V gostilni „Narodnega Doma“ lahko bereš nemške časopise, med njimi tudi „Tagespost“, od slovenskih pa pogrešaš vse, razven „Domovine“. Rodoljubi na deželi spominjajte se naše gostilne! Po mnenju naših prvakov je tu-

sta res zanimivi stavbi, vendar nisem v slogu opazil nikake madjarske posebnosti. Vse kaže, da je stala Ogerska v kljub tisočletni samostojnosti ves čas pod vplivom slovanske in nemške kulture. — Pred glavnim razstavnim poslopjem stoji velik spomenik, predstavljajoč skupine iz ogerske zgodovine in alegorične podobe iz poljedelstva, ribištva, obrta itd. Spomenik je umetniški zvršen in se kaj lepo podaja pred monumentalno zgradbo glavnega razstavnega poslopja. Za časa razstave je moralo tu vršeti ljudij, a danes je vse mirno, le sem ter tja se vidi kak tih šetalec.

Mračilo se je že, ko sem zapuščal prostor razstave. Sedel sem na električno „konjko“ in v nekaj minutah sem bil zopet v velikomestnem šumu na živahni Andrassyjevi cesti. Ako povem, da sem prejšnjo noč prevozil od Ljubljane do Budapešte ter na tej poti za moje malomestne potrebe premalo spal, potem mi gotovo nihče ne zameri, ako nisem nadalje stikal po Budapešti, temveč po večerji kmalu ubral jo v svoj hôtél k počitku. Ker sem prijatelj peškoraku, sem vkljub utrujenosti šel peš domov. Med potom sem v več gostilnah čul strastveno-divje zvoke ciganske godbe. Mikalo me je sicer, iti poslušat ciganski koncert, vendar nisem šel tja. Bil sem skrajno izmučen od železniške vožnje in velikomestnega šuma. Zato mi je bila jedina misel in jedini vzor moja postelja v centralnem hôtél.

(Dalje pride.)

kajšnji tapetar Slovenec, (Kranjec) — najdražji. Nemeec Zosek ima boljšo robo za nižje cene: torej, kaj hočete? — Celjske narodne dame švigajo iz nemške prodajalne zopet v nemško, ker slovenski manufakturst g. V. ne zna konkurence, t. j. ker ima preslabo (?) in predrago robo. — Pri močni svetlobi krasnih lučij so se zapazile tudi luknje. Skozi jedno smo videli slovenske dopisnice razglednice iz Ptuja, katere je založil Nemeec Blanke. Ta luknja bi se dala zamašiti, ko bi se v Celju tudi take slovenske dopisnice založile in prodajale, mesto nemških ki se prodajajo pri Slovencih.

Dunaj 2. januarja. (Huda rana na naših srednjih šolah.) Kaj se je zahtevalo od šole vže za časa prosvitljenega absolutizma! Šola sloni na jedino pravi, na narodni podlagi; materinščina bodi središče, okolo katerega se osredotoči ves poduk. Na ta jedino pravi princip pedagogike se je pač oziralo, in se je tudi jedino moralo ozirati pri preosnovi naših sedanjih ljudskih šol. Ali pa naše srednje šole odgovarjajo temu pravilu, ki naj bi bilo odločilno pri vseh šolah, pri ljudskih, srednjih in visokih? Reči moramo, z žalostjo reči, da ne. Naše srednje šole ne bazirajo na narodni podlagi, na podlagi, katero odločno zahteva pravo, naravno vzgojeslovje. Na teh šolah se z narodnim našim jezikom ravna, kakor z neljubo pasterko. In tako se ravna na ljubo tisti peščici nemških dijakov, vplivna večina domačih sinov pa ne pride v poštev. Se li ne more torej trditi, da srednje naše šole niso prave, niso pedagogične, niso — naravne? S popolno pravico! Da, baš take šole so v neizmeren kvar nam Slovincem. Iz teh izhaja ona prevagujoča množica polovičarske slovenske inteligence, ona množica neznačajev in odpadnikov od svete narodne stvari. S krvavečim srcem opazuje vsak količkaj zaveden Slovenec te razmere. Opazuje, kako zapuščajo srednje šole mladeniči brez pravih idej, brez potrebne narodne zavesti, brez one odločne močatosti, ki je podlaga pravemu značaju. Človek opazuje, kako ti ljudje, ki nimajo nobene prave narodne podlage, igrajo v življenju ulogo onih, nam tako kvarnih omahljivcev, ulogo odpadnikov in najhujših nasprotnikov lastnega rodú. Poturica hujša od Turka!

Na jeziku je človeku, da bi tu izpregovoril nekoliko besedij, kako naj bi se preosnovale naše srednje šole, če že ne popolnoma, — in to bi morali zahtevati — pa vsaj v nekaterih ozirih. Pa, kaj bi razmišljali o tem? Saj vidimo, da se niti isti propisi, ki jih zahteva naš šolski učni red, in ki v nekem pogledu vsaj malo odgovarjajo našim slovenskim pravicam v šoli, da se niti ti ne izvršujejo takó, kakor bi se morali. V mislih nam je tu obvezni poduk slovenščine za Nemce, ki bivajo med Slovenci. Tu se nam odkriva huda rana na naših srednjih šolah in to rano kanimo tu na kratko omeniti.

Nemci so pač primorani, da se na naših srednjih šolah uče slovenskega jezika. V spomin mi prihaja, kako se je vršil ta poduk za moje dobe, ko sem bil na gimnaziji. Tu so se vam res krasno poučevali Nemci v slovenščini! V rokah je imel to stvar navadno profesor, ki niti ni imel nikake skušnje iz slovenščine kot učnega jezika, ali pa tak, ki je bil jako mehak, popustljiv, in ki sploh drugje ni bil nikjer za rabo. Učenci so le malo prelagali iz nemščine na slovenščino, uganjali so burke s slovenščino in s profesorjem — in rezultat vsega tega je bil, da so dobivali zapored koncem polulettja „zadostno“ ali celo „dobro“. V resnici bi bili zaslužili pa trojko ali dvojko. Tako se je torej po malomarnosti učiteljevi olajševal ta obvezni pouk tem mehkim, nežnim nemškim stvaricam. Pa iz slovenščine morajo Nemci napraviti tudi zrelostni izpit koncem osme šole. Tudi tu je šlo lahko. Zopet jih je obsijalo ljubo solnce sladke učiteljeve popustljivosti in — uslužnosti. Pravilo se jim je vže naprej, kakšno nalogo bodo pisali, kaj bodo vprašani — in zopet je bilo tu ono brez truda prisluženo „zadostno“ v maturitetnem spričevalu. Tako se je godil za mojih časov na gimnaziji obvezni pouk slovenščine za Nemce. Menda preje tudi ni bilo drugače in danes je pač bolje, kakor čujem pra-

olepšuje in snaži okolico vedno bolj od leta do leta. Imel sem tu lep popoldan, ker sem našel toliko življenja. Gospoda se je sprehajala, ali pa posedala po klopeh, otrok iz bornih in bogatih hiš je pa kar mrgolelo po šetališčih. Sosebno Židinje in governantke z otroci so bile jako mnogobrojno zastopane. Imel sem tedaj priložnost ogledavati — Židinje. Za nas Slovence je židovsko pleme nekaj neznanega, ker poznamo k večjemu kakega modernizovanega židovskega agenta. Zato se mi menda ne bode štelo v greh, ako sem se v Pešti zanimal za te reprezentantije izvoljenega rodu. O Židinji, namreč o mladi Židinji, se ne more reči, da je pusta, grda. Ne! Najdeš med njimi celo lep, izrazovit obraz. Svoj čas je v Stritarjevem „Zvonu“, ako se prav spominam, Levstik trdil, da je Židinja najlepša ženska na Dunaju. Nu, jaz temu ne morem oporekati, ker ne poznam dunajskih krasotic natančno, ali toliko moram pa vendar povedati, da slovensko dekle, kar se tiče rasti in čednega obraza, prekaša ogersko in gališko Židinjo.

Ko sem nekoliko po sprehajališčih ogledal ogersko-orientalske lepote, pospešil sem korak do razstavnih poslopij. Od teh so jih mnogo takoj po razstavi podrli. Ostale so še nekatere stavbe, kakor: star ogerski grad, katerega je neki magnat sezidal na svoje stroške, potem stara ogerska cerkev in med drugim tudi obširno glavno razstavno poslopje. Stari ogerski grad in cerkev,

viti, a na ostalih srednjih učiliščih bodo razmere komaj tem podobne. Gleda se gotovo tam Nemcem skozi prste, kakor nekaj na gimnaziji.

No, tisto „zadostno“ bi človek še privoščil Nemcem, ako bi ostalo samo pri tem. Pa to „zadostno“ utegne imeti jako zle posledice za nas Slovence, in to v najvažnejši stvari — pri oddaji služb. Kako pogosto si stojita za kako mesto na Slovenskem nasproti dva proslca, Nемеc in Slovenec! Slovence že takó radi gledajo, posebno pri boljših službah, po strani. Potem pride od vladne milosti že itak obsijani Nемеc, pokaže še ponosno na tisto svoje „zadostno“ iz slovenščine v zrelostnem spričevalu, izpriča torej slovesno svoje znanje slovenščine črno na belem — da je to znanje slovenščine v največ slučajih komaj piškavega oreha vredno, nam je predobro znano — in kaj se zgodi? Slovenec je propal, Nемеc se pa lepo vsede na njegovo mesto. Zakaj pa tudi ne? Saj „ume slovenski jezik“ (samo ne vprašajte kakó)! — Glede na take okoliščine je torej red iz slovenščine za Nemce velike važnosti.

Sveta dolžnost ravnateljeva je, da ta pouk izročja sposobnim učiteljem, učiteljem, ki so pravični in umejo vzdržati disciplino. Pa zahteva se tudi od dotičnega učitelja, naj pošteno vrši svoj pouk, naj ne bo tako kričeče popustljiv napram Nemcem. Otrese naj se vendar svoje kratkovidnosti in naj pomisli, kako dela nam Slovincem neizrečeno hudo krivico s tem, da tako ljubeznivo ravna z nemškimi učenci in jim meče redove — pa naj si bo tudi samo „zadostno“ — kar tja v jeden dan. Tisti učitelj, ki gre v tem obziru Nemcem lahkomišljeno na roke, ni pravičen, pa tudi ne zasluži slovenskega imena, on je izdajalec svojega rodu.

Obvezni pouk slovenščine za Nemce naj se torej strogo izvršuje. To zahteva šolski propis, to zahteva pravica. Če Slovenci na take stvari ne bomo gledali z vso pozornostjo, potem pač nismo vredni in ne moremo zahtevati večjih koncesij glede slovenskega pouka na naših srednjih učiliščih sploh. Kdor za malo ne skrbi, velicega vreden ni. Ali se ne daje na ta način našim zagriženim protivnikom naravnost orožje v roke, orožje, s katerim potem nas Slovence izpodrivajo iz služb in mest, ki pristojajo nam in le nam, nikdar pa ne Nemcem. Bodimo torej oprezni!

Te misli glede obveznega poduka slovenščine za Nemce nam je obudila okolnost, da se baš sedaj potezata nasproti dvema Slovincema za dve važni mesti v naši deželi dva Nemca, dokazujoč svoje znanje slovenščine s tistim zloglasnim redom v zrelostnem spričevalu. Upajmo, da zmagata Slovence in da ne bosta igrala ona redova tiste svoje nesrečne uloge, katero sta igrala že tako često nam v škodo.

Vrhar.

Politiški pregled.

§ 14. póje. Dne 31. decembra se je razglasilo cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se določi kvota, po kateri bodeta v letu 1898. prispevali obe državni polovici k stroškom za skupne zadeve takó, da bode Avstrija plačevala po 70% in Ogerska po 30%. To bode veljalo za vse leto 1898., ako se ne sklene tekom leta druga pogodba. Istotako tudi glede carinske in trgovinske pogodbe in glede avstro-ogerske banke ostane vse pri starem. Avstrijski Nemci so tedaj s svojo obstrukcijo jako občutno kaznovali Slovence, pa tudi sami sebe, ker bomo Avstrijci še naprej morali nositi stara krivična bremena.

Ministerski predsednik baron Gautsch je povabil nemške poslance s Češkega na pogovor zaradi jezikovnih naredb. Nemški listi zahtevajo, da naj Gautsch popolnoma zapusti dosedanjo pot in ustrezne Nemcem. In mi Slovani naj molčimo? Oficijozni „Fremdenblatt“ dolži Čehe, da so prouzročili krizo, ker so nameravali Nemcem oprtiti jezikovne naredbe, katerih Nemci ne marajo. O, koliko rečij je, katerih Slovani ne maramo, a „Fremdenblatt“, katerega krmi vlada tudi iz naših žuljev, o tem nikdar ne zine!

Sprava na Češkem. Nekoliko je vlada Nemcem ugodila že s tem, da je zaključila za-

sedanje državnega zbora. Treba bode voliti novo predsedstvo zbornice, pri katerem mislijo Nemci na stol posaditi zopet svojega moža. Zadeva o nagodbenem provizoriju je s cesarsko naredbo itak končana in lex Falkenhayn, pravijo, se pokoplje na tiheim. — V „Politiki“ je češki profesor Randa razvil svoje mnenje o jezikovnih naredbah, ki naj se toliko spremene, da bodo veljavne le še za mešane (češko-nemške) kraje. V krajih, koder biva malo Čehov, ni treba vsem uradnikom znati češki, in v krajih, kjer je med Čehi malo Nemcev, ni treba vsem češkim uradnikom znati nemški, ampak le toliko uradnikov naj je zmožnih obeh jezikov, da se bo mogla vsaka vloga rešiti v jeziku, v katerem je bila vložena. To se baje strinja tudi z nazori barona Gautscha. Zato je poklical Gautsch k sebi nemške poslance, da bi izvedel njih mnenje. Prišli so na Dunaj povabljeni dr. Lippert, dr. Schlesinger, dr. Funke in Pergelt, nacijonalec dr. Schücker je pa ostal doma. Vspeh dogovorov je dvomljiv.

Dr. Herold je na nekem volilnem shodu izrekel mnenje, da Gautsch ne bode postopal sovražno proti Slovanom, ker bi bila v tem slučaju večina poslanske zbornice proti njemu. Najbrž bo skušal hoditi neko srednjo pot in pridobiti Nemce s koncesijami, Čehe pa zopet pomiriti s protikoncesijami. Glede jezikovnih naredb je dr. Herold rekel, da jih ne smatra za nespremenljive, ali predno se premené, morajo Čehi dobiti garancije, da ostane integriteta češkega kraljestva nedotaknjena, in da obvelja načelo popolne ravnopravnosti za celo kraljestvo.

Nemška poslanca Wolf in Lecher potujeta po vseh nemških deželah in pridigujeta „die deutsche Gemeinbürgschaft und den Sieg der nationalen Idee“. Wolf je bil nedavno v Celju in Lecherja sprejemajo tirolska mesta kot odrešenika z velikimi slavnostmi. Povsod se oznanjuje jedinstvo nemškega naroda. Prav lepo bi bilo, ko bi z ozirom na položaj imeli tudi slovenski poslanci v sebi nekoliko več ognja ter šli čez mejo svojega volilnega okraja in dežele sosednim Slovincem povedat, da naj držimo skupaj. Ali so res naši deželni in državni poslanci od notranjih borb že tako opešani, da si žele le pokoja? — Dne 2. t. m. je imel Wolf govor, v Gradcu v Schwechatski pivovarni. Rekel je, da naj pri političnem suvanju odloči sila komolcev, in da bodo Nemci zmagali, ako pora bijo svojo moč. Viharno so mu ploskali nemški dijaki, ko je rekel, da si drugače Avstrije ne more misliti, kakor da imajo v njej Nemci gospodstvo in svoje predpravice.

Slovani na Dunaju bodo priredili v štirinajstih dneh veliko manifestacijo nižjeavstrijskih Slovanov proti sklepu dež. zbora nižjeavstrijskega, da mora biti nemščina izključni učni jezik na vseh ljudskih in meščanskih šolah v deželi.

Faure, predsednik francoske republike, se je na novega leta dan peljal obiskat predsednika senata, Spremstvu, ki se je vozilo za njim, so se splašili konji, ki so trčili ob Faurov voz. Faure je ostal nepoškodovan; ker je bil voz predrt, je stopil v drug voz in se peljal dalje.

Angleška dela v Honkongu na vso sapo, da bi je ne prekosile Francoska, Rusija in Nemčija. Vse se vrši na skrivnem. Samo to zahtevajo angleški časniki javno, da se mora za mornarico kaj žrtvovati, ker je Francoska že veliko žrtvovala.

Domače novice.

Cenjene naročnike in somišljenike prosimo, da nam pridobivajo novih naročnikov. Drugo številko t. l. dobe samo naročniki, ki so naročnino plačali.

Osebnosti. Deželni predsednik ekselencja baron Hein je dne 2. jan. prisegel pri cesarju kot tajni svetnik. — Sodni pristav v Logatcu bivši ljubljanski mestni policijski komisar g. Fran Podgoršek je premeščen k sodišču v Ljubljano. — Okrajnim šolskim nadzornikom za Tolminsko je imenovan vadnični učitelj v Gorici g. Valentin Kumar. — Č. g. dekan Drobnič v Šmarji stopi po 47letnem vzglednem službovanju v stalni pokoj. — Ministerjalni svetnik v pra-

vosodnem ministerstvu dr. Adalbert Gertscher je imenovan generalnim advokatom pri najvišjem sodišču. — Kanonično umeščena sta bila v ponedeljek gg. Fr. Porenta na župnijo Križe pri Trziču in Fr. Hiersche na župnijo Soro. — Umrli je 31. dec. l. l. v Ribnici v 79. letu svoje starosti občespoštovana gospa Marija Podboj, mati č. g. župnika Podboja iz Planine. Vzgojila je 7 vrlih sinov. — Prezentovan je za župnijo Presko gosp. Janez Brencè, župnik pri sv. Gregoriju. Kanonično sta bila umeščena gg. upravitelja: Francišek Pavlin na župnijo Dragatuš (28. dec.) in Janez Jelenec na Ledine (30. dec.). Premeščeni so gg. kapelani: Josip Erker od sv. Petra pri Novem Mestu v Mokronog, Josip Jeršè iz Mokronoga v Ribnico, Francišek Krumpestar iz Ribnice kot župni upravitelj k sv. Gregoriju, Josip Volc iz Križev pri Trziču v Ribnico.

Kako stoji s slogo na Kranjskem? Te dni se vrše pogajanja. Izbrali sta si stranki po tri odposlance, ki se bodo pogajali v petek zvečer. Mi smo zadnjič govorili o „limu“ in rekli, da bi stopila na dan nova stranka, ako bi lim odjenjal. „Narod“ je zaradi te, gotovo naravne opombe ves divji. Že ve, zakaj! Ker je „Slov. List“ neodvisen list, povemo že danes jasno. Ako se ne napravi jeden klub, ali vsaj jeden izvrševalni odbor obeh slovenskih klubov v deželnem zboru kranjskem, bode „lim“ prav kmalu odjenjal. Če hočete imeti mir v deželah slovenskih, prisežeta naj obe stranki, da nobena več nikdar ne bode iskala zveze z liberalnimi Nemci, in narodna stranka naj pride do svojega glasila, ki bode res glasilo njenega programa. — Mi ostanemo na straži!

O slogi na Kranjskem piše list „Jedinstvo“ v Spletu: „Slovani, kateri so že v državnem zboru delovali kot celota, se hočejo potruditi, da bode njihovo delovanje tudi v deželnih zborih kolikor mogoče harmonično in celotno. Najvažnejše je, da so Slovani v delovanju deželnega zbora med seboj složni. Tolaži nas, da nam v tem oziru lep izgled dohaja s Češkega, kjer danes, kakor bi ne bilo več Staročehov in Mladočehov, stojé samo Čehi kompaktni za obrambo svojih pravic proti tevtonskim naskokom. Zaradi tega tudi ne moremo dosti pohvaliti inicijative slovenskega poslanca dr. Šusteršiča, ki meri na to, da se sporazumeta dve slovenski stranki in da v deželnem zboru složno delujeta, kakor sta složni bili v državnem zboru. In v resnici bi slovanska vzajemnost, ki se je tako sijajno pokazala na Dunaju, izgubila mnogo svoje vrednosti, ako bi se Slovani na domačem ognjišču delili in cepili. Oni, ki so člani jednega kluba na Dunaju, morajo biti jedno tudi v pokrajinskih zborih. Danes morajo Slovani izgubiti iz vida vsa druga vprašanja, da obranijo proti tretjemu svoja narodna prava in da izvojujejo ono politično preustrojstvo, katero jim jedino more zagamčiti avtonomijo in ravnopravnost. Zato se nadejamo, da bodo v Ljubljani in v Zadru Slovinci in Hrvatje postopali kakor jedna duša. Lahko so razlike v nazorih, ker od križanja mislij se poraja resnica, ali v temeljnih vprašanjih narodnega in političnega programa ne sme biti razlike.“

V mesnico. „Slov. Narod“ straši z mesnico, v katero bi morala iti narodna stranka, ako bi se napravila med kranjskimi Slovinci sloga. „Narod“ zato straši z mesnico, ker se boji, da bi se lahko, ako se napravi sloga, osnoval list, ki bi bil glašilo narodne stranke, kar pa „Narod“ sam pravi, da ni. Saj pa tudi biti ne more, ker vedno greši zoper glavne točke narodnega programa. Za danes pribijemo samo nastopni stavek, katerega je objavil Johann Kranjec v istem članku, v katerem govori o mesnici, in ki se glasi: „Naravnost smešno je, če nam vedno obmejne Slovence na steno slikate, prav takó, kakor nam biti v prvi vrsti imeli predpisavati, kako naj si svoje razmere na Kranjskem uredimo!“ Tedaj tako daleč smo prišli z zedinjeno Slovenijo! Da se ne osmešiš, molči o obmejnih trpinih! Ali slišite Slovinci, ki plačujete „Slov. Narod“ in menite, da ste narodni? — Narodni bodete še-le potem, ako

pošljete v mesnico „Slovenski Narod“, ker s tem rešite iz mesnice slovenski narod, katerega pobija tujec.

Slovesnost uvedanja novega civilnopravnega postopanja se je vršila 1. t. m. pri vseh avstrijskih deželnih in višjih sodiščih v Avstriji. V Ljubljani so se zbrali 2. t. m. na deželnem sodišču poleg sodnih uradnikov tudi ljubljanski odvetniki in notarji. Podpredsednik dež. sodišča g. nadsvetnik Levičnik je imel pol ure trajajoč govor, ki je bil sicer lep in primeren, a neprimeren je bil v tem oziru, ker se ni slišala niti jedna slovenska beseda. K sklepu so uradniki, advokati in notarji zaklicali cesarju trikrat „hoch!“ — Sodniki nosijo sedaj v uradu talar, kadar pa vsprejemajo prisege ali izrekajo razsodbe, nataknejo tudi baret. Da nimajo sodišča preveč „častljivo-resnega“ srednjeveškega lica, sedi poleg mož v talarjih perovodja v moderni uradniški uniformi.

Slavnostna otvoritev mestne elektrarne v Ljubljani se je vršila preteklo nedeljo. V elektrarni, ki je bila slavnostno okrašena, zbralo se je ob 11. uri dopoldne dokaj odličnih zastopnikov in gostov. Po blagoslovljenju elektrarne, katero je opravil č. g. župnik Malenšek z asistenco dveh duhovnikov, je obč. svetnik Senekovič v imenu odseka za električno razsvetljavo pozdravil župana Hribarja ter ga prosil naj prevzame zgradbo. Župan se je v daljšem govoru spominjal dolgoletnega truda, katerega so imeli razni faktorji za upeljavo elektrike v Ljubljani, ter se zahvalil njim in sploh vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da zažari sedaj po ljubljanskih ulicah električna luč. Zaklical je trikrat „Slava!“ cesarju. Vojaška godba je zasvirala cesarsko pesem. Popoldne je bil v „Na rodnem Domu“ slavnostni banket — na mestne stroške. Došli so nam glasovi meščanov, da bi se bil v sedanjih časih lahko banket morda opustil. Dotični, neravno neznatni stroški bi se koristnejše porabili za kak dobrodelni namen, bodisi že ljubljanski, ali občeslovenski. Banket je trajal do 6 ure zvečer, med tem časom se je izreklo mnogo napitnic na slavo cesarju, tvrdki Siemens & Halske, županu Hribarju, Ljubljani, slovenski domovini, občinskemu svetu in prebivalstvu. Po banketu so si udeležniki ogledali prvič električno razsvetljeno mesto. Razsvetljava je lepa. Male žarnice svetijo kakor stare plinove svetilnice, krasne obločnice pa sipljejo na ulice prijetno belo luč kakor bi bile polne lune. — Zvečer je bila v gledališču slavnostna predstava ob plinovi razsvetljavi. Pela se je opera „Halka“.

V občinskem svetu ljubljanskem je dne 31. pr. m. župan Hribar predlagal, da se imenom mesta sv. očetu Leonu XIII. čestita k njegovi šestdesetletnici in cesarju ob vstopu v jubilejno leto. Čestitka ljubljanskega mesta sv. očetu slove tako-le: „Suae Sanctitati papae Leonis XIII. Romae. — Potestate a senatu Labacensi, Carniole metropoleos, unanimi voverum consilio accepta, Sanctitati Vestrae hac solemniter, tam singulari Dei gratia fulgente, humillima prosterno vota gratulationis senatorum urbis et incolarum, ex corde profitendo obsequium homagiale ac profundissimam venerationem erga sacratissimum caput visibile sanctae matris ecclesiae catholicae. — Ivan Hribar, praefectus municipii Labacensis.“ (Župan Hribar je čutil potrebo, da brž prebeli na svoji osebi klerikalni madež, katerega so mu „Narodovci“ pritiskali zaradi izvolitve v finančni odsek, a izbral je neumestno priliko ter nato neukretno udrihnil po pojmu katolicizma.) Mesto odstopivšega odbornika Ravniharja je bil v finančni odsek izvcljen odb. dr. Požar, v šolski odsek odb. Grošel, v odsek za olepšavo mesta odb. Dimnik in v odsek za ustanovitev mestnega godbenega zbora odb. Zabukovec. — Arhitektonska dela pri poslopju meščanske imovine se oddajo tukajšnjemu kamnoseku Tomanu za svoto 459 gld. 20 kr., kiparska dela pa kiparskemu konsorciju Haselsteiner, Fischer in Beck v Gradcu. — Čestitajoč obč. svetnikom k novemu letu je omenil župan, da bode bodoče leto jako važno za avstrijske Slovane, ker se povsod kaže prizadevanje, da se trdno oklenemo drug drugoga. „Naravno je, da ima to tudi upliv na naše domače razmere. Začul se je iz onega tabora, iz

katerega se je doslej vedno preglašal bratovski boj do skrajnosti, glas po spravi. To mora vsakega iskrenega rodoljuba gotovo veseliti.“ — Po teh lepih besedah se je pa g. župan zopet zaletel, očital stranki, ki želi spravo, njeno preteklost in svaril, da naj se pusti na strani vsako teženje, ki hoče zatrei svobodno misel. Da te besede niso ugodne spravi, priča to, da jih je prinesla „Laibacherica“, ki govori o slovenskih političnih razmerah le tedaj, kadar nam more škodovati. Gotovo je, da je za spravo neobhodno potreba pustiti na strani vsako teženje, da se zatre svobodna misel, a istotako teženje, da se zatre katoliška misel.

Imenovanje novih ljubljanskih ulic. Danes ob 6. uri zvečer bode v magistratni pisarni seja nekaterih mož, da se bodo posvetovali o imenovanju novih ljubljanskih ulic.

Drobne novice. — Električna železnica v Ljubljani, katero bode zgradila nemška Kranjska stavbinska družba, bode tekom leta gotova. — Predvčeršnjim po noči se je v ljubljanski domobranski vojašnici obesil domobranec Zemljč. Bal se je kazni, ker je nekemu tovarišu ukrad nekaj drobiža. — Na Igu so na Silvestrov večer ubili kmetskega fanta Janeza Uršiča. — V Rožeku na Koroškem so Slovenci 31. decembra pri občinskih volitvah po krutem boju prvokrat zmagali. — Kamnik je bil v petek zvečer v proslavo papeževega jubileja slovesno razsvetljen. — Šolski zavodi društva „Sloga“ v Gorici so imeli v preteklem letu 12.000 gld. dohodkov in okoli 10.500 gld. stroškov. — Blizu železniške postaje v Tržiču na Goriškem so oropali neznani lopovi kapelico Matere božje. — Na čast sv. očetu je bila dne 31. dec. zvečer v Stobu in Domžalah razsvetljava in bakljada. Žgali so se tudi veliki kresovi.

Za vzajemnost desnice v državnem zboru sta se izrekli s primerno izjavo tudi občini Trojane in Cerkljo na Goriškem.

Nove dvojezične ulične tablice imamo v Ljubljani že pribite. Nemški napisi so malo preveliki. Ne vemo zakaj se je opustil načrt, ki je določal nemščini prav majhen prostorček.

Slovensko gledališče. Sinoči se je predstavljala žaloigra „Narcis“, jutri narodna igra „Debora“, v nedeljo „Brat Martin“. Ta večer nastopita gospa Polak-Bohinčeva in g. Podgrajski, prihodnji terek pa se bode na korist g. Fedyczkovskemu pela opera „Halka“.

V občinskem svetu ljubljanskem se je včeraj vsprejel predlog, da kupi občina hišo „Pisateljskega društva“ na Poljanah za svoto 20.000 gld.

Ljubljanski socijalno-demokratski železničarji, katerih vrste je „Krščansko-socijalno železničarsko društvo“ znatno skrčilo, so imeli v ponedeljek zvečer v Koslerjevi pivovarni shod. Tiste, kar jih je še ostalo, je „vrtal“ sodrug Kristan. Nadejal se je, da bode novopotrjena socijalnodemokratska železničarska organizacija zopet cvetela, kar so navzočni potrdili s „Pfuikrek“. Rekel je, naj železničarji verujejo samo socijalnodemokratskim „obljubam“, in ne krščansko-socijalcem, ki so hlapci črnihov. Jokal se je nad preganjanjem Judov. Železničar imej rudeče prepričanje! Gosp. Jean iz Celja je povedal Kristanu, da so socijalni demokratje hlapci Židov. Sodrugi Zadnik je tudi spustil svojo kolobocijo. Železničar Finžgar se je čudil, da se na tem shodu vsiljujejo za voditelje železničarjem ljudje, ki niso železničarji. Plačanih agentov, kakeršen je Kristan, ne potrebujemo! Umevno je, da po teh pereh besedah sodrugi niso pustili Finžgarja govoriti dalje. Upili so, da Finžgar — laže Kordelič je razpravljaval o „farških otrocih“, kar so socijalnodemokratski železničarji vsprejeli za strokovno predavanje. Kristan je izrekel mnenje, da bi bilo „dobro“, ko bi imeli v Ljubljani „Socijalnodemokratski Dom“. Vsprejela se je resolucija, da naj vsi železničarji pristopijo nazaj k socijalnodemokratski organizaciji. Zanimivo je, da se je na shodu vsprejel predlog, da naj se razpravlja slovenski, a da so voditelji kljub temu usiljevali nemške govore. Na shodu je bila večina neželezničarjev.

Smrtna kosa. V soboto popoldne položili so v Ljubljani k večnemu počitku gospo Ivanko

Gutnikovo, vrlo pospeševaljico narodnega dela. Veliko je svoj čas storila za procvit slovenskega gledališča in za družbo sv. Cirila in Metoda. — V Adlešičih je 28. decembra umrl učitelj g. Fr. Koller po kratki bolezni. — Dne 1. januarja je umrl v starosti 67 let v Celovcu g. Oskar Alexander grof Christalnigg plem. Giltzstein, oče znanemu rodoljubu gosp. grofu Osk. Christalniggu v Goričah v Rožni dolini.

Kazen se odpusti po cesarski naredbi vsem tistim, kateri pri davčnih napovedbah pred 1. januarjem l. 1898. niso podali resničnih podatkov o najemščinah.

Sad kranjskega prepira. Trije onih mladencev, ki so nagajali 31. oktobra l. l. tisti večer po shodu v Vipavi in okoli župnega dvorca v Gočah razsajali, so bili te dni obsojeni v Vipavi na 4, 5 in 6 tednov ječe, za kar se imajo zahvaliti tistim, ki so jih nahujskali. Nekateri fantje so pa zaradi omazanja oken poklicani pred dež. sodišče v Ljubljano. Tak napredek rodi naš prepotrebni domači prepir! Mi pravimo: proč s preprirom in s tistimi, ki s kričanjem o „svobodi“ ljudi poganjajo v „nesvobodo“!

V Zagorju pri Savi hočejo napraviti tako ljudsko šolo, kakoršne imajo koroški Slovenci, da bi se namreč otroci precej v prvih razredih mučili z nemščino. Govori se, da sta za tako šolo v deželnem šolskem svetu glasovala tudi gg. prošt Klofutar in prof. Kržič. Ako je to istina, udarili bomo tudi mi po nemškutarjih brez pardona. Jako sumljivo se nam zdi, da „Slovenec“ ni stvari precej pojasnil, ko ga je „Narod“ izval.

Iz Zagorja ob Savi se nam piše: Naši „Sängerbundarji“ so na Silvestrov večer nabijali celo noč do poznega jutra na svoj nemškutarški boben, in to pod vodstvom tistega L. Habata, ki je bil pred par meseci še trd slov. kršč. socialist. Kot kuriosum imate tu imenitno „Einladung zur Glasmacher-Sylvester-Abend: verbunden mit einem Tanzkränzchen welches am 31. l. M. in — Localiteten des Luca Habat zu Töplitz stattfinden wird Entre nur den Eingeladenen gestattet. Anfang 8 Uhr abends. Um zahlreichen Besuch bittet L. Habat Wirth.“ Omenjam mimogrede, da je bilo več odličnih nemških družin prav tisti večer zbranih v „Domu“, kjer so nas gospice Detelova, Hillijeva, Hanakova in Junisova prav izborno zabavale s citranjem in petjem, gospoda Hanak in Eržen pa s svojimi kupleti. Tako imamo sedaj v slavnem Zagorju kaci 5—6 strank: Mi kršč. socialisti stojimo nasproti nenarodnim mokračem Največ udov pa štejejo naši „Cakovci“, t. j. tisti, ki previdno čakajo, katerih se bode najbolje okleniti. Pa naj še kdo reče, da v Zagorji ni „fletno“! — Prihodnjo nedeljo imeli bomo v „Domu“ zanimivo veselico.

V Trstu je včeraj neki slovenski vojak, Zupančič, rodom Tržačan, v gostilni „Andemo de Pepe“ ustrelil iz revolverja dvakrat na ženo brivca Candottija ter jo lahko ranil in potem samega sebe usmrtil. Vzrok poskušnemu umoru in samomoru je bila ljubosumnost.

Shod slovenskih delavcev v Gorici. V nedeljo dne 2. t. m. vršil se je v Gorici veličasten shod slovenskih delavcev. Velika dvorana hotela Suva je bila čisto natlačena. Vseh zborovalcev je bilo nad 600. V imenu odbora za shod je pozdravil navzoče č. g. Knava s, kapelan iz Št. Petra, ter je predlagal izvoliti predsednikom državnega poslanca č. g. dr. Gregorčiča, kateri je bil z gromovitimi „živijo“-klici, soglasno izvoljen. Č. g. Knava s je govoril potem o krščansko-socijalnem programu, katero nalogo je izvršil mojsterski. Pojasnil je zbranim delavcem, kako bi se moralo skrbeti za njihovo gmotno izboljšanje v vseh ozirih. Č. g. Dermastja je govoril o katoliški cerkvi in socijalnem vprašanju. Razlagal je pomen deset božjih zapovedi za socijalno preosnovo. Kadar se bodo spolnovali te, bode rešeno tudi socijalno vprašanje. Gosp. Gostinčar govoril je o praktični organizaciji, ter pozivljaval delavce, obrtnike in kmete, da si zasnujejo krepko krščansko-socijalno organizacijo. Vsi govorili so bili z burnim navdušenjem vsprejeti. Na predlog g. Dermastja izrekel je shod zaupnico slovenski krščansko-narodni zvezi in g. poslancu

dr. Gregorčiču, na kar je g. predsednik, zahvaljujoč se, zaključil z „živijo“-klici cesarju in papežu velepomisljivi shod, kateri bode v socialnem, narodnem in verskem oziru brez dvojbe veliko koristil. Okrajno glavarstvo je hotelo delati nekatere sitnosti, — rado bi bilo shod, ki se je vršil po § 2. zb. zak. zabranilo, toda možatemu nastopu nekaterih mož se je umaknilo. Menda tudi znamenje primorskih razmer.

Goriški italijanski deželni poslanci so vložili protest zoper postopanje slovenskih tovarišev, v katerem Slovence neusmiljeno bičajo. Slovenski poslanci imajo prav, da se ne udeležijo sej deželnega zbora, ker Italijani nočejo dovoliti, da bi se jim izpolnile opravičene zahteve, med katerimi je posebno pereča ona, da naj se ustanovi upravni odsek, v katerem bi imeli Slovenci večino, ker imajo Italijani večino v važnem finančnem odseku. Italijani se boje, da bi se govorilo v zbornici o upravnih zadevah goriške dežele, katere dve tretjini sta slovenski.

V Celovcu so 30. dec. pr. l. priredili bakljado priljubljenemu bivšemu dež. predsedniku Schmidt-Zabierowu. Peli so mu, obč. svet pa je poslal k njemu deputacijo, ki mu je izjavila, da se Nemci težko ločijo „von dem deutschfreundlichen Landespräsidenten“.

Zavod za slepce bodo zgradili prihodnje leto na Koroškem. Nemci hočejo, da bi bil ta zavod čisto nemšk, in da bi se slovenski slepci z nobeno besedico ne poučevali v zavodu v maternem jeziku. Ministerstvo pa meni, da naj slovenski slepci vsaj prvi pouk dobivajo v maternem jeziku. Tedaj tudi ubogi slovenski slepci morajo postati Germani!

Slovenska opera, ki gostuje jutri v Celju, ne bode pela „Trubadurja“, ker je gdč. Horvatova obolela. Pela se bode opera „Traviata“.

Slovensko-amerikanski koledar za l. 1898. je izšel v zalogi New Yorškega „Glas Naroda“.

Društva.

„Glasbena Matica“. — Ker je nastavila Čitalnica svojo veselico tudi na 8. januarja t. l. prestavi se ples pevskih zborov „Glasbene Matice“ za jeden teden, in tako se bo vršil drugi koncert Glasbene Matice dne 12. januarja v Sokolski dvorani in ples pevskih zborov dne 15. januarja v čitalniški dvorani „Narodnega doma“. — V četrtek 6. t. m. popoldne ob 1½ uri je prva glavna skupna vaja.

Slovenska krščansko-socialna zveza v Ljubljani je poslala sv. očetu Leonu XIII. tole pismo: „Sveti oče! Vedno živo pomneč velikih dobrot, ki jih je Vaša Svetost skazala v dobi Svojega vladanja vsej človeški družbi s prekrasnimi okrožnicami, zlasti z ono o delavskem vprašanju, pomneč dalje skrb in ljubezen, s katero je Vaša Svetost vedno objemala slovanske narode, ki se je o njih že opetovano izrekla, da so za velika dela odločeni od Boga, izraža Slovenska krščansko-socialna delavska zveza v Ljubljani o veselem dnevu biserne maše Vaši Svetosti svojo otroško ljubezen, udanost in pokorščino ter prosi Boga, da bi še dolgo ohranil Vašo Svetost katoliški cerkvi, pa da bi se izpolnile vse goreče želje Vaše Svetosti i glede preosnove človeške družbe i glede združenja vseh slovanskih rodov pod enim Pastirjem v enem hlevu, ki je katoliška cerkev. Da pa bo „Zveza“ mogla uspešno delovati po visokih namenih Vaše Svetosti, prosi najponižneje apostolskega blagoslova za vse društvenike. Za odbor: Karol Polak, predsednik. Iv. Štefè, tajnik.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu decembru 1897 je 123 strank vložilo 35461 gld. 81 kr., 56 strank vzdignilo 14929 gld. 90 kr., 19 strankam se je izplačalo posojil 17340 gld., stanje vlog 350239 gld. 22½ kr., denarni promet 126818 gld. 83 kr.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 20. do 31. decembra l. 1897. poslali: Č. g. A. Bojanec, kapelan v Škocijanu, 3 gld. 80 kr. — Moška podružnica na Vrhniki 41 gld. — Ženska podružnica na Vrhniki 47 gld. udnine in 15 gld. 50 kr. darov za oproščenje od novoletnih voščil. — Podružnica v Ljutomeru po g. blagajniku J. Karbi 30 gld. — Gdč. Franjica Šmidova na Gaštelju iz nabiralnika 5 gld. — Ženska po-

družnica v Dornbergu 54 gld. — Gosp. Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, se je odkupil z rodbino od novoletnih voščil s 5. gld. — Gospa M. Šusteršičeva p. d. Miklavova iz Dolnic in gospa T. Vodnikova iz Podutika po g. Žirovniku za novo leto 6 gld. — Moška podružnica v Postojini po g. blagajniku Šeberju 75 gld. 28 kr. — Podružnica v Braslovčah po č. g. kapelanu A. Vaterniku 20 gld. 85 kr. — Slavna občina Št. Jurij ob Ščavnici 5 gld. po g. županu Brumnu. — Slavna posojilnica v Brežicah 10 gld. — Č. g. A. Šebat, kapelan, iz nabiralnika pri g. županu Fr. Peklarju na Dolu pri Hrastniku 3 gld. — Podružnica za breški okraj 134 gld. — G. Fr. Konšek na Trojanah 3 gld. iz nabiralnika in 2 gld. odkupnine od novoletnih voščil. — Gospa M. Sebenikar na Rakeku iz nabiralnika 11 gld. — Gosp. dr. Konrad Janežič na Voloskem 5 gld. za novo leto. — G. Ivan Štefè v Ljubljani 1 gld. za novo leto. — G. F. Podlimbi 5 gld. — Izvenakademična podružnica v Gradcu po g. Fr. Hrašovcu 11 gld. — Č. g. Iv. Zupan, kurat v Št. Petru 55 gld., in sicer so darovali odkupnine od novoletnih voščil p. n. gg.: R. N. Pernet 10 kron; Karis, Križaj, Špilar z obitelji, Zupan po 5 kron; Korošec, Novak, Studeny po 4 krone; Dekleva, Fr. Rajčević, Iv. Sajovic po 3 krone; Avčin, Geržina, Jakš, Kralj, Lavrenčič, Matičič, Medica, Matija Penko, Pavel Požar, Punčah, Ant. Rebec, Karol Sajovic, Schiffrer, Stele, Tomazin, Torkar, Vidic, Weiss, Zelinka, Mat. Žele po 2 kroni; Albert, Ambrožič, Buchberger, Cilenšek, Čop, Dolinar, Gabrijel, Javoršek, Kalan, Kebat, Kocmut, Ludovik, Milač, Pavlič, Struppi, Iv. Šabec, Šimanek, Velepič in Verbič po 1 krono; 8 kron je iz nabiralnika v gostilni g. Iv. Špilarja v Št. Petru. — Č. g. Peter Švegelj, ekspozit v Koprivi pri Dutovljah 5 gld. — Siava slovenski požrtvovalnosti! Živele neomajano rodoljubje tudi v novem letu!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Narodna čitalnica v Celju priredi tekom predpusta sledeče veselice in zabavne večere: 1.) Operno predstavo „Traviata“ dne 6. prosinca 1898.; 2.) Sijajen ples dne 16. prosinca 1898., 3.) Družbinski večer s plesom dne 6. svečana 1898.

Razne stvari.

Iz Rima se poroča, da je papež imel demantno mašo na novega leta dan v Loggia-dvorani. Navzoče so bile deputacije katoliških društev, skupaj okoli 3000 oseb. Verniki so izražali prirčno veselje, ko so videli sv. Očeta popolnoma zdravega in čvrstega obhajati redko slavnost.

Povodenj so imeli zadnje dni po nekaterih ulicah v Gradcu.

V proslavo cesarjevega jubileja bodo priredili meseca julija na Dunaju slikovit slavnostni spreved otrok. Vdeležilo se ga bode nad 6000 otrok, ki bodo predstavljali razne dogodke iz življenja Habsburžanov.

Nova opera. „Šanka“ se predstavlja v Pragi. Uglasbil jo je Zdenko Fibich.

Rusija šteje po najnovejši štetvi 129 milijonov prebivalcev. Letà 1851. jih je imela le 67 milijonov. Evropska Rusija jih ima 94 milijonov, azijska Rusija 23 milijonov, drugo pride na ostale ruske pokrajine.

Poljski socialni demokratje so s 1. januarjem t. l. pričeli izdajati svoj dnevnik.

Tisočletnica klobas. Neki zgodovinar trdi, da je sedaj tisoč let, kar so se začele delati take mesene klobase, kakeršne sedaj jemo. Če so jih prvi začeli delati Kranjci, ki še slovè zaradi klobas, ni znano.

Vseučilišče v Kini. V Pekingju nameravajo ustanoviti vseučilišče, na katerem se bodo predavale evropske vede. Dijaki bodo dobivali od vlade mesečno plačo, vender pa ne bodo nikogar vpisali, ki ni že 25 let star. Stala bode visoka šola prvo leto 180.000 rubljev.

Prodaja las. V Švici, Nemčiji in Franciji imajo v nekaterih mestih sejme, na katere pridejo žene in dekleta prodajati svoje lase. Na leto doseže kupčija promet 150.000 gld. V Pirenejah so taki sejmi vsak petek. Žene in dekleta hodijo po trgu s razpletenimi lasmi, kupci pa občudujejo in strižejo lase.

Predrznost pijancev. Nekje na Nižeavstrijskem je stavil neki pijanec se svojim tovarišem, da v treh požirkih izpije tri litre vina. Dasi mu je tovariš odsvetoval, naj ne dela tega, je oni le izvršil svoj predrzni čin. Posledica temu pa je bila, da je umrl v malo urah. Ostali pa je imel radi tega še sitnosti na sodišču.

Izjava socialnodemokratskega voditelja. Bebel, vodja nemških socialnih demokratov, se je izjavil o svojih pristaših: „Mnogi socialni demokratje bi obesili v trenutku, ko bi dobili par tisoč goldinarjev, socialnodemokracijo na kol, in postali bi ji največji protivniki.“ Da ima Bebel prav, opaža se pri socialnodemokratskih milijonarjih Singerju in dr. Arcusu. Prvi postopa z delavci kakor vsaki drugi kapitalist, drugi spravlja svoje rente kakor najsrdejši borzijanec.

Učni načrt za realke. Dne 28. in 29. decembra se je na Dunaju posvetovala o premembi učnega načrta za realke posebna komisija, katero je sklicalo naučno ministerstvo. Komisija se je izrekla, naj se v okvirju sedanjega učnega načrta izvrše potrebne premembe, in sicer naj bi se skrhile učne ure za računstvo, naravoslovske predmete in risanje ter primerno pomnožile za jezike, zemljepisje ter veronauk v višjih razredih.

Kjer je denar — tam so Židje. Banka „Alianz“ ima v upravi Žide Brandeisa, Seidlera, Goldenberga, tudi vrhovni knjigovodja je Žid. V upravi „Ankerja“ zapoveduje žid Singer. Na pol bankerotna „Austria“ ima v upravi 5 Židov. „Donau“ ima v upravi 5 Židov. „Phoenix“ na Dunaju komandirajo Židje Bary, Hein, Freund. Pri „Avstrijskem Phoenixu“ so glave Židje Ewald, Franck, Freund, Geldzieher, Siegfried, Munells. Čisto židovska je „Wiener Rückversicherungsgesellschaft“; „Assecurazioni Generali“ je skoro izključno židovsko društvo. Glavni družbini prokuristi na Dunaju so Židje Funklstein, Frankl in Weisenstein. General je Žid Morpurgo v Trstu. „Riunione Adriatica“ je sinagoga. Tudi „Slavija“ v Pragi ni brez Židov. Tako poroča „Hrvatski Radnički Glas“.

Kralj in dvoboj. Danski kralj Kristijan IX. je pisal dne 14. avgusta l. 1611. švedskemu kralju Karolu IX., ki ga je pozval na dvoboj, to le zanimivo pismo: „Mi kralj Danski javljamo Tebi, kralju Švedskemu, da smo prejeli Tvoj sramotni list. Gotovo je smešno, da nas pozivlješ na dvoboj, ker to dokazuje, da v Tvojih možganih še niso minuli pasji dnevi. Sram Te bodi!“

Jožef Barák. Poroča se nam s Češkega: Nedavno je preteklo 14 let, kar je umrl veliki češki narodni učitelj in voditelj Jožef Barák. Zgodovina češkega naroda hrani njegovo ime v oni mali zlati knjižici, v katero piše le poredkoma imena onih, ki so posvetili vse dni svojega življenja delu za narod. Kaj je bil Barák Čehom, znači zadostno velika žalost, ki je zavladata pred 14 leti ob poročilu njegove smrti med narodom. Plakalo je za njim vse, zlasti pa one široke, nepregledne vrste češkega delavstva, katere so izgubile z Barákom očetovskega prijatelja, navdušenega pionirja svojih teženj in marljivega bojnika za boljšo bodočnost. Jožef Barák je bil demokrat v najplemenitejšem pomenu besede, bil je prvi češki organizator delavstva.

Viharna in živahna doba šestdesetih in sedemdesetih let, katera je vzgojila bratom Čehom največjih, najsilnejših in najmarkantnejših značajev, jim je dala tudi Jožefa Baráka. On je bil sin svojih razmer, svoje dobe, vsekozi dosleden in vztrajen, mož, katerega niso premagale niti ječe, niti pregnanstva.

Preganjan je bil Barák že kot dijak. Študiral je v več mestih, med drugimi tudi v Gradcu in v Mariboru. V Prago se dolgo ni smel vrniti. In ko mu je bila slednjič pot odprta vanjo, je začel svoje pravo življenje — nepretrgano delovanje. Postal je opozicijski češki žurnalista. Bil je sourednik „Časa“, zatem „Hlása“, ustanovil je samostojno „Svobodo“. Pa dolgo se ni smel veseliti zlate svobode, kajti kmalu je prišel v ječo, v kateri je prebil eno leto in pol. Prišedši iz ječe je neustrašno nadaljeval svoje delovanje. Okrog leta 1870. se je posvetil popolnoma češkemu delavstvu. V Nemčiji sta bila povzročila takrat Marks in Lasall živahno gibanje, ki je položilo temelj današnji socialni demokraciji.

Da bi ti novi nauki ne okužili tudi Čehov, je začel Barák samostojno, uprav apostolsko delovanje, pri čemur ga je vodilo pred vsem globoko in gorko čustvo za delavstvo ter iskrena domovinska ljubav. Zbirati je začel okrog sebe delavce, ustanavljati društva, v katerih je navduševal priproste Čeha za najsvetejše pravice narodove. Pa tudi inteligenco je skušal vneti za delavstvo. Občeval je veliko z dijaštvom, katero ga je po pravici imenovalo svojim očetom. Osnovalec je delavsko knjižnico „Osvěty lidu“, za katero je sam napisal celo vrsto poučnih sestavkov. Leta 1872. je prevzel na občno željo uredništvo „Dělnických listů“, pozneje tudi „Národných Listů“.

Barákovo delovanje je dalo podlago češkemu delavskemu gibanju, ki je danes tako živahno in razvito. Zgodnja smrt mu je sicer prečrtala nadaljne nakane, vendar smemo reči, da je že Barák naznačil jasno in določno program češkega socializma.

Za njim se sedaj pridno zida in nadaljuje in s spoštovanjem se ga spominja vsak češki delavec, več delavskih društev nosi njegovo ime. V zadnjem času se mu je postavil tudi dostojen spomenik

Nova civilna pravda.

Dne 1. januarja t. l. je stopil novi pravdni red v veljavo in s tem je odpravljen stari red, ki je imel veljavo od leta 1781. Dosedanji pravdni red je imel za podlago pismeno obravnavanje in pa formalno resnico. Sestavljen je bil namreč po gotovih predpisih dokaz, in kar se je na ta način dokazalo, veljalo je, ne glede na to, je-li, kar je na ta način dokazano, tudi resnično. Tako dokazovanje je povzročilo marsikatero nepravilno razsodbo. Novi zakon pa zahteva pravo materialno resnico, katero si poišči sodnik sam neposredno pri strankah samih v javni obravnavi. Tedaj prava materialna resnica, javnost obravnavanja in ustno postopanje so stebri novega zakona.

Resnica zamore biti le ena, in kar tej nasprotuje, je neresnično. Ker je po zakonu sodniku naložena sveta naloga, le pravo resnico v pravdi poizvedeti in po tej soditi, naredil se je s tem zakonom velik napredek v zakonodajstvu.

Časi so prošli, ko so odvetniki vodili sami pravdo s tem, da so popisali neverjetno velike množine papirja. V prihodnje zajemal bo sodnik neposredno iz ljudstva podatke in dokaze za pravdne slučaje, in baš zaradi tega je novi zakon tudi velikega socialnega pomena. Odločilno in blagodejno bode vplival zakon na gospodarske in pri-

dobitne razmere občinstva. Po zakonu vije se duh zdravega realizma, povsodi se kaže nakana zakonodajalca, državljanom podati postopek, kateri jim bode za male troške hitro pomagal do pravice. Poznati je pa treba določila zakona in zaradi tega veže vsakega državljana dolžnost, da pregleda določbe novega zakona in izkoristi njega udobnosti.

Odvetniki in drugi zastopniki.

Novi zakon veleva, da naj se pravdne stranke pred sodiščem same zastopajo, in le izjemoma določa zakon, da morajo odvetniki zastopati stranke v pravih pred sodnimi dvori, t. j. pred okrožnimi, deželnimi, trgovinskimi in višjimi deželnimi sodišči. V vseh drugih slučajih zamore se stranka sama zastopati in se tudi brez težnje uspešno zastopa, ker sodnik sam itak išče le resnico. Stranka ima pa tudi pravico, najeti si zastopnika, kateri ni odvetnik.

Ta zastopnik sme pa biti v pravih do 500 gld. vsaka svojepravna oseba moškega spola; izvzeti so le sodniku znani zakoniti pisarji. V pravih v vrednosti nad 500 gld. je pa vzeti v krajih, kjer bivata vsaj dva odvetnika, vsekako odvetnika. Ako se pa ne nahajata v kraju sodišča dva odvetnika, se stranka sama sme zastopati. Omeniti pa je, da je strankam, katere se same zastopajo, ali katere zastopajo pooblaščenca, ki niso odvetniki, prisoditi, ako so pravdo dobili, edino le troške za kolke in druga plačila v gotovini. Ta naredba je velevažna glede onih pijavk, ki so večje pisanja, in si s pravih danjem ustanavljajo poseben dohodek.

Pooblastilo se razveljavi le po odpovedi bodisi pooblastilca ali pa pooblaščenca, vendar pa mora zadnji še 14 dni po odpovedi za pooblastilca nastopiti in ga varovati vsake škode. Nasprotno pa pooblastilo ne razveljavi niti smrt pooblastilca, niti spremena položaja o njega pravdni zmožnosti, oziroma o njega zakonitem zastopstvu. Vsak pooblaščenec, bodisi odvetnik ali druga oseba, pa mora sodišču predložiti pismeno pooblastilo, pri katerem zamore sodišče zahtevati, ako se javijo pomisleki glede pristnosti podpisa, da se isto sodno ali pa notarijerno poveri. Neobhodno je pa potrebno dotičnim spisom pooblastila prilagati, sicer ima sodišče pravico, spise zavrniti, ali pa za prilaganje strankam dovoliti obrok.

Pooblastilec in odvetnik imata konečno pravico, zahtevati, da odmeri sodišče zahtevano pristojbino, in sicer razsodi sodišče tudi o vprašanju, je li bilo odvetnikovo delovanje za razvoj pravde potrebno, oziroma se li da glede na dotični slučaj opravičiti.

(Dalje pride.)

Zaloga vseh preskušenih domačih zdravil.

Razpošilja se vsak dan 2krat po pošti.

Lekarna pri Mariji pomagaj
M. Leustek,
Ljubljana, Reseljeva cesta št. 1,
zraven Mesarskega mosta.

Melusine- zobna in ustna voda
deluje izborno proti zobobolu in gnilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust, 1 stekl. 50 kr. 1

Neprekosljivega učinka je
Tanno-Chinin tinktura za ase,
katera ohranja lasišča, odpravlja luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica 50 kr z navodom.

Jedina zaloga:
lekarna pri Mariji pomagaj
M. Leustek.
LJUBLJANA, Reseljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mosta. Levčeva hiša.
Telefon št. 68 v poljubno porabo.

Prečastiti duhovščini in vsem cenjenim naročnikom se zahvaljuje za mnogobrojno izkazano zaupanje v starem letu ter jim želi

veselo in srečno 4 (1-1)

ново leto

Avg. Matè,
čevljarski mojster. — Ljubljana, Kolodvorske ulice.

Gostilno „Katoliški Dom“ v Ljubljani

udano priporočava ob nastopu novega leta čestiti duhovščini in slavnemu občinstvu.

Točiva izvrstna ter pristna **dolenjska, štajarska in istrijska vina** pa znano **Kozlerjevo cesarsko pivo**. Vsaki čas postreževa z okusnimi, gorkimi in mrzlimi jedili. 6 (3-1)

Na razpolago imava tudi snažno uravnane sôbe za prenočevanje.

V mnogoštevilen obisk se priporočava
Andrej in Ana Zalar.

Domači fotografični zavod
Ljubljana **Davorina Rovšeka** Ljubljana
Kolođvorske ulice št. 34

se najtopleje zahvaljuje slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za častna naročila v preteklem letu, proseč prijaznega nadaljnega zanimanja ter blagohotnih naročil. 5 (3-1)

Preskrbel je za vso možno udobnost slavnega občinstva in za natančno in čisto izvršenje slik.

Svoji k svojim!

Alojzij Večaj,
pečarski mojster v Ljubljani,
Opekarska cesta št. 61.

priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnih
pečij iz glinaste snovi
od najprostejših do najfinejših rujave, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

== Cene nizke. == 8 (52-1)

Prodaja posestva.
Na prosto roko je na prodaj v sredi ljubljanskega mesta

lepa hiša
s prostornim vrtom.

Hiša stoji na oglu dveh ulic. Kdor bi ne hotel kupiti vsega posestva, se mu odprodá tudi del vrta, mimo katerega se otvori v kratkem nova cesta.

Cene jako zmerne.

Več pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Lista“.
3 (1-1)

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu najljubneje priporočam svojo **bogato zalogo** najraznovrstnejših **klobukov, cilindrov čepic i. t. d.**

Zagotavljam dobro blago in nizko ceno.

Veselo spoštovanjem
7 (12-1) **J. Soklič,**
Stari trg št. 1 (pod Trančo).

Najboljše in najpripravnejše drsalke

„Kondor“ in „Helios“.

„Kondor“ navadne 1 par gld. 2.—
ponikljane „ „ „ 3.—
„Helios“ „ „ „ 6.—
„Halifax“ navadne „ „ „ 1-40

pri **Andr. Druškoviču**
Mestni trg št. 10.